

LATVIJAS
OKUPĀCIJAS
MUZEJS

ZIŅU LAPA

2024. gada septembris (#3)

Tūrisma sezonas beigas ietekmē apmeklētāju skaitu

Septembrī Latvijas Okupācijas muzeju Latviešu strēlnieku laukumā 1 un Muzeja izstādi *Čekas vēsture Latvijā Stūra mājā*, Brīvības ielā 61 kopumā apmeklēja 10 580 interesentu, tā iezīmējot aktīvā tūrisma sezonas beigas. Gida vadītās ekskursijās Muzejā un *Stūra mājā* piedalījušies 3 845 apmeklētāji.

Vērtējot ārvalstu tūristu izvēles Latvijā, gandarīti secinām, ka Muzejs un *Stūra māja* ir labi nostiprinājušies populārāko galamērķu sarakstā.

Vienlaikus, lai veicinātu Muzeja ekspozīcijas apskati un Muzeja pieejamību Latvijas sabiedrībai, tā palielinot Muzeja apmeklējumu, noteiktām sabiedrības grupām tiek saglabāta iespēja Muzeju apmeklēt bez maksas. Lai izzinātu Latvijas stāstu okupāciju laikā no 1940. līdz 1991. gadam, bez maksas Muzejā tiek gaidīti bērni līdz 7 gadu vecumam, skolēni, žurnālisti, represētās personas, cilvēki ar īpašām vajadzībām un viņu pavadoņi, Latvijas muzeju darbinieki, Latvijas militārajā dienestā dienējošie un Ukrainas pilsoņi. Bez maksas Muzeju apmeklēt iespējams arī nozīmīgu notikumu piemiņas datumos – 26. janvārī, 25. martā, 4. maijā, 14. jūnijā, 4. jūlijā, 21. augustā, 11., 18. un 30. novembrī.

Augsto viesu vizītes

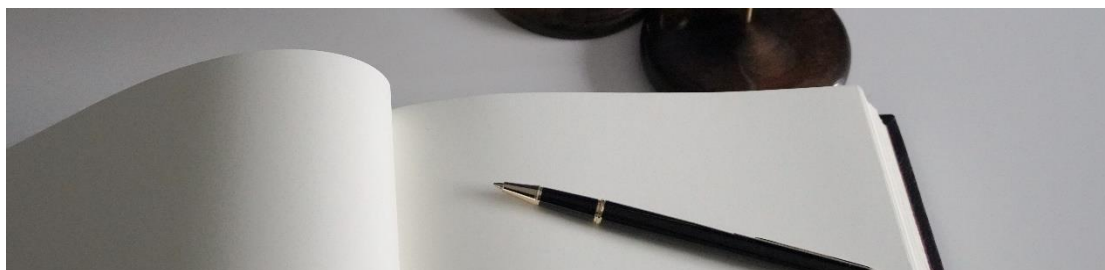
Albānijas Republikas prezidentu Bajramu Begaju (pa labi) ar Muzeja ekspozīciju iepazīstina gids Kārlis Krēķis.

Augstu ārvalstu viesu regulārās vizītes Muzejā iezīmē pārmaiņas Rietumu partneru izpratnē par Baltijas valstu drošību un to pasaules kārtību, kāda bija vērojama līdz Krievijas iebrukumam Ukrainā, kas mainīja redzējumu gan par katras valsts vietu un lomu, gan arī par sabiedrības drošību.

3. septembrī Muzeju apmeklēja Albānijas Republikas prezidents Bajrams Begajs (*Bajram Begaj*) ar dzīvesbiedri Armandu Begaju (*Armanda Begaj*) un delegāciju.

4. septembrī Muzejā viesojās Vācijas vēstniece Gudruna Masloha (*Gudrun Masloch*), 9. septembrī Moldovas Republikas vēstniece Mihaela Moku (Mihaela Mocanu), bet 10. septembrī Kenijas Republikas vēstniece Andželīna Kavinda Musili (*Angelina Kavindu Musili*).

17. septembrī Muzeju apmeklēja Apvienotās Karalistes parlamenta Starpparlamentu sadarbības grupas delegācija. Parlamentārieši, iepazīstot ekspozīciju, vēlreiz un vēlreiz apliecināja, ka neatkarīgi no kara iznākuma Ukrainā Krievija pārskatāmā nākotnē būs pastāvīgs drauds NATO un Eiropai, kā dēļ ļoti būtiska ir vienota Eiropa.

Tiesā nonākusi krimināllieta par Muzeja dedzināšanu

Tiesas sēde 5. septembrī pēdējā brīdī tika noteikta par slēgtu. Krimināllieta ir trīs apsūdzētie un trīs cietušie – Valsts nekustamie īpašumi, Latvijas Okupācijas muzejs un Muzeja direktore Solvita Vība kā privātpersona. Cietušās statusā tiesas sēdē piedalījās Solvita Vība, viņa pieprasa morālo un materiālo kompensāciju par uzbrukumā nodarīto kaitējumu.

Lietas izskatīšana tika atlikta, jo dedzināšanas iniciatora K. Engela advokāts uz tiesas sēdi neieradās.

Vairāk: lsm.lv

Stāsts par Muzeja stāstu

Plašā un sirsnīgā draugu un domubiedru lokā 12. septembrī Muzejā prezentējām literatūrzinātnieka un vēsturnieka, Latvijas Okupācijas muzeja biedrības valdes priekšsēža un ilggadējā Muzeja darbinieka profesora Valtera Nollendorfa vēstures grāmatas *Latvija komunistiskās Padomju Savienības un nacionālsociālistiskās Vācijas vara: 1940-1991* atkārtoto izdevumu latviešu un angļu valodā.

V. Nollendorfa ieskatā patieso Latvijas okupācijas stāsta veidošanu un stāstīšanu sāka Latvijas Okupācijas muzejs, kuru pēc profesora Pauļa Lazdas iniciatīvas ar valsts piekrišanu nodibināja 1993. gadā. Pirmajos darbības gados Muzeju galvenokārt uzturēja ar ziedojumiem un brīvprātīgo darbu.

"Dod mums *blakākiem* būt, ļauj mums labākiem kļūt!" savu uzrunu pasākumā noslēdzot, aicināja Valters Nollendorfs.

Vairāk: okupacijasmuzejs.lv

Stūra māja gatavojas laikmetīgās mākslas izstādei

Stūra māja, kā ierasts, piedāvā iepazīt izstādi par bijušās Valsts drošības komitejas darbību Latvijā un apskatīt ēku – ieslodzījuma kameras, pagrabus, ieslodzīto pastaigas laukumus, pratināmo personu pārvadājamo liftu, kā arī pratināšanas kabinetu. *Stūra māju* galvenokārt apmeklē ārvalstu viesi, kas neslēpj emocionālu pārdzīvojumu. Salīdzinoši nedaudzajiem Latvijas iedzīvotājiem un jaunajai paaudzei *Stūra mājas* apmeklējums kļūst par satraucošu atklājumu.

Lai pievērstu lielāku Latvijas sabiedrības uzmanību totalitārās varas, represiju un genocīda noziegumiem, *Stūra māja* septembrī gatavojās laikmetīgās mākslas izstādei *Disidents*, kurā mākslinieki aicinās skatītāju netieši iesaistīties analītiskā disputā par vārda brīvības un globālās situācijas ietekmi uz cilvēka pašnoteikšanās tiesībām.

Šī būs jau otrā *Disidentu* grupas, kurā darbojas mākslas profesori un mākslinieki, izstāde-akcija *Stūra mājā*. Pirmā tika atklāta 2015. gada aprīlī, ko mākslinieki pieteica kā informatīvu manifestu.

Plašāk par izstādi: delfi.lv

Jaunajā mācību gadā jaunas izglītības programmas

Carnikavas pamatskolas 9. klase un skolotājs Igors testē nodarbību.

Izglītības nodaļa ir radījusi jaunu muzejpedagoģisko programmu 9.–12. klašu skolēniem *Klusēt nedrīkst domāt*, kas ar kultūras notikumu un personību piemēriem palīdzēs skolēniem izprast padomju okupācijas laika ideoloģiju un sabiedrību. Informācija par nodarbību atrodama muzeja mājaslapas sadaļā *Skolām*, tā iekļauta arī programmas *Latvijas skolas soma* saturā.

Vairāk: okupacijasmuzejs.lv

Vairāk: okupacijasmuzejs.lv

Tapusi arī jauna skolotāju profesionālās pilnveides kursu programma *Regulēts radošums: kultūra Padomju Latvijā*, kurā varēs izzināt padomju okupācijas laika kultūras dzīves izpausmes un ierobežojumus, kā arī to, kā represijas un vajāšana ietekmēja individuus un sabiedrību. Programma apstiprināta Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskajā centrā, tas nozīmē, ka skolotāji saņems profesionālās pilnveides kursu apliecības par 8 stundām.

Par programmu: okupacijasmuzejs.lv

Sākoties jaunajam mācību gadam, turpinās Skolu atbalsta programma (SAP), kas pastāv, pateicoties ziedotājiem. Ir saskaņota sadarbība ar Krāslavas, Tirzas, Ventspils un Grobiņas skolām, kas ļaus 150 skolēniem atbraukt uz Muzeju, saņemot daļēju ceļa naudas atmaksu. Ziedotāji ir bijuši dāsni, tāpēc aicinām skolas pieteikties šai programmai. Esam pateicīgi ziedotājiem, kas atbalsta šo iniciatīvu, un aicinām ziedot arī turpmāk.

Par SAP: okupacijasmuzejs.lv

Dzejas dienas Muzejā

Muzejā tiek intervēts mākslinieks Vitolds Kucins.

Padomju okupācijas gados dzeja bija brīvības vēstnese.

Dzejniece Inese Zandere par Dzejas dienām saka: “... tās ir radījis konkrēts laiks: attapšanās, baiļu pārvarēšanas, piederības atgūšanas laiks.”

Svinot Dzejas dienas, Muzejā bija skatāma maza ekspresizstāde – Dzejas dienām veltīts 1982. gada žurnāls *Liesma*, kas bija komjaunatnes sabiedriski politisks un literāri māksliniecisks izdevums, kurā publicēts arī mākslinieka Vitolda Kucina zīmējums *Rudens* un vēlāk pārzīmētais šī darba oriģināls.

Muzeja direktore Solvita Vība: “Negribētu arī pārspilēt un teikt, ka katrs Dzejas dienu pasākums būtu pretošanās akcija un katrs dzejas lasījums būtu vērtējams kā pretpadomju manifests, bet noteikti tā bija iespēja saklausīt to, kas nebija pieejams un atļauts – vispirms individuāla cilvēka vērtības, emocijas, vēlmes, vajadzības un pavisam necilas, ikdienišķas lietas, par ko publiski nerunāja. Tā bija iespēja arī sadzirdēt, paņemt savā lietojumā bīstamos vārdus – *Latvija, mana zeme, brīvība*, kuri realitātē pastāvēja noklusēti.”

Saruna ar mākslinieku Vitoldu Kucinu: okupacijasmuzejs.lv

Par Dzejas dienām: okupacijasmuzejs.lv

Klātbūtne vēsturiskos un vēsturei svarīgos notikumos

Vēsturnieka, Muzeja Publiskās vēstures nodaļas vadītāja Ginta Apala vadītā lekcija.

Kultūras ministrijas un Latvijas Okupācijas muzeja biedrības līdzdarbības līguma *Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu sabiedrības izglītošanai par Latvijas valstiskuma veidošanos un attīstību* ietvaros muzeja vēsturnieki Gints Apals un Edvīns Evarts 19. septembrī uzstājās Jēkabpils novada izglītības iestāžu vadītāju sanāksmē. E. Evarts iepazīstināja ar Muzeja darbu un piedāvājumu izglītības iestādēm, savukārt G. Apals sniedza lekciju *Laiks pirms Latvijas valsts: zemes un tautas vēsture*.

12. septembrī Saeimas Baltiešu zālē notika konference *Pievienojies Baltijas ceļam!*, kur Baltijas ceļa rīkotāji, Atmosdas laika līderi un starptautiskie eksperti sprieda par šīs akcijas mantojumu un tā nozīmi mūsdienās, lai atgādinātu, ka mums joprojām jāstāvē ne tikai Baltijas ceļā, bet arī visu demokrātisko valstu un tautu ceļā. Konferencē piedalījās arī Muzeja darbinieki.

Konferences ieraksta 1. daļa cdn.tiesraides.lv

Konferences ieraksta 2. daļa cdn.tiesraides.lv

Aicinām sekot Muzeja jaunumiem un notikumiem oktobrī:

- tiesā turpinās skatīt Muzeja dedzināšanas lietu;
- atzīmējot pirms 80 gadiem notikušo bēgļu kustību no Latvijas uz Vācijas reiha teritoriju un Gotlandi, Ekspozīcijas nodaļa gatavo izstādi *LIELCEĻOS UN PĀRI JŪRAI. OTRAIS PASAULES KARŠ. LATVIJAS IEDZĪVOTĀJI ATSTĀJ DZIMTENI. 1944–1945*;
- oktobrī notiks vairākas publiskās lekcijas - *Dr.hist. E. Evarta* lekcija un diskusija *Latvijas zemniecība un valstiskuma veidošanās* Valmieras muzeja telpās, *Dr.hist. G. Apala* lekcija *Mainīgais valstiskums gadsimtu gaitā līdz Latvijas valsts izveidošanai* Varakļānos, diskusija un viedokļu apmaiņa par zemniecības lomu valsts veidošanā, kā arī *G. Apala* lekcija *Laiks pirms Latvijas valsts: zemes un tautas vēsture* Latgales Kultūrvēstures muzejā Rēzeknē;
- vēsturnieks *P. Kalniņš* ar referātu piedalīsies starptautiskā konferencē *Lielā bēgšana no Baltijas valstīm: Emigrācijas procesi Eiropā 1944-1949* Viļņā;
- Muzeja gide *Ineta Lansdovne* piedalīsies starptautiskā pasākumā *Izturīga Eiropa: Centrāleiropas perspektīvas* Prāgā;
- 21. un 23. oktobrī *Ogres Valsts ģimnāzijā*, Latvijas Okupācijas muzejā un Zinātņu akadēmijas ēkā notiks pedagogu profesionālās pilnveides kursi;
- sāksies pieteikšanās tiešsaistes un izbraukuma nodarbībām *Aizliegtais 18. novembris*.
<https://okupacijasmuzejs.lv/lv/skolam/nodarbibas/aizliegtais-18-novembris>;
- Muzeja Audiovizuālo materiālu krātuve aicina uz 2500. videoliecības ieraksta atskata pasākumu, kurā tiks dots apskats par krātuves darbību un jau nofilmētajām videoliecībām, veiktajām ekspedīcijām ārpus Latvijas un videoliecību izmantošanas iespējām. Pasākums notiks 2024. gada 25. oktobrī Latvijas Okupācijas muzeja izstāžu zālē Latviešu strēlnieku laukumā 1, plkst. 15.00.
<https://okupacijasmuzejs.lv/lv/aktualitates/latvijas-okupācijas-muzeja-audiovizuālo-materialu-krātuve-aicina-uz-2500-videoliecības-ieraksta-atskata-pasakumu>;
- Muzejā 1. novembrī plkst. 15.00 notiks pasākums *Bēgšanai no Baltijas – 80. Sieviešu un bērnu pieredze, atstājot Latviju*.
Aktuālajai informācijai sekojiet līdzi Muzeja mājaslapā un sociālajos tīklos.

Paldies Muzeja draugiem, atbalstītājiem un visiem Latvijas patriotiem, kas kopā pildām mūsu misiju “Atcerēties. Pieminēt. Atgādināt.”

PATEICAMIES KATRAM ZIEDOTĀJAM UN SIRSNĪGI AICINĀM ATBALSTĪT MUZEJA DARBU!

KATRS JŪSU ZIEDOJUMS PALĪDZ NODROŠINĀT MUZEJA PASTĀVĒŠANU.

Ērti un vienkārši ziedot ir iespējams tiešsaistē, izmantojot **QR kodu**:

Latvijas Okupācijas muzejs

Latviešu strēlnieku laukums 1, Rīga, LV-1050, Latvija

+371 67229255

www.okupacijasmuzejs.lv

info@okupacijasmuzejs.lv

facebook

Latvijas Okupācijas muzejs/Museum of the Occupation of Latvia

Instagram

@okupacijasmuzejs

YouTube

@occupationmuseum

Latvijas Okupācijas muzeja izstāde *Čekas vēsture Latvijā*

Brīvības iela 61, Rīga, LV-1010, Latvija

facebook

sturamaja

Instagram

@kgb.riga